

САНА ОЛОХ

Х а б ы а т
1981 снл алтынны
15 нүлүттөн тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЯ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 25 (616)

1985 снл Олуиньу 23 нүэ
ОПТУОРУНЬУК

Сынаста
3 харчы.

РСФСР, Саха АССР Верховной Советтарыгар уонна народнай депутаттар олохтоох Советтарыгар быыбардар социалистической демократия өрөгөйдөөһүнүн өссө биир чабылхай көстүүтүнэн буоллулар.

**ССКП Киин Комитетыгар,
ССРС Министрдерин Советыгар,
Профсоюзтар Бүтүн Союзтаабы Киин Советтарыгар,
ЫБСЛКС Киин Комитетыгар**

**Сайдыылаах социализмы
ситэрийи, айар-тутар үлэ
уонна зйэ суолунан**

Билиги, Чурапчы оройуонун үлэит коллективтарын представителлэрин 1984 сылга Бүтүн Союзтаабы социалистической куоталаһыма урдук көрдөрүүлэри ситиһитин, экономической уонна социальнай сайдыы государственнай былаанын ситиһиннээхтик толорбутун иһин оройуонга ССКП КК, ССРС Министрдерин Советын, ЦСБСКС уонна ЫБСЛКС КК көбөрүлэ снлдьар Кыһыл знамаларын туттарыма анааллаах үөрүүлөөх мунньахтарын кыттылаахтара, оройуон үлэит дьонун бүтүүннэрин ааттарыттан хаан-уруу Коммунистической партия ленинскэй Киин Комитетыгар, Советскэй правительствөга, ЦСБСКС-гар уонна ЫБСЛКС Киин Комитетыгар билиги оройуонун ССРС Аска-үөлгэ программатын олоххо киллэрин дьаалаатыгар сэмэй кылаатын урдуктук сыналлаахтар иһин дариҥ махтаабытын уонна күндүтүк саалаһыммытын биллэрбит.

1984 сыл общественнай производство көдүүбүн үрдэтиһэ иһинки диэки өссө биир араллаах хардыынан буолла. «Хаалылаарда суох үлэниэххө!», «Чисби, албан ааты—үлэни!» диэн дөһүннэн социалистической куоталаһыммын иһэтиҥ тэиттэн туран, оройуон үлэиттөрө норуот хаһаайыстыбатын бары салааларын сайыннарыма сага урдук кирбиһэри ситиһилэр. Государствөга былааны таһынан 580 тонна үүт, 214 тонна эт, 82 тыһынча сөлүөбүлүлүк түүлээх туттарылына. Промышленнай бородууксуйаны огорон таһаарыма былаана 108,5 бырыһыан, батарыма сорууда 105,2 бырыһыан толорулунулар. Розничнай табаар эргирэ 1,5 бырыһыаннан улаатыннарылына, олох-дьаһах өтөгүн огоруу былаана 5,3 бырыһыаннан кубардылына.

Оройуон үлэиттэра, Константин Устинович Черненко ССКП КК Политбюротун мунньаар 1984 сыл сэттинин 15 күнүгэр этинин халбаһааба саалаага млын туран, РСФСР, Саха АССР Верховнай Советтары уонна народнай депутаттар олохтоох Советтары быыбардарын, Ага дойдуу көмүскүүр Улуу сарингэ советскэй норуот Кыһыллара 40 сыла, стахановскэй хамсааһын 50 сыла туолууларын уонна ССКП XXVII съезин чэстэригар тыа хаһаайыстыбатын бородууксуйатын огорон таһаарыма салтым улаатыннараарга, ылыммыт социалистической эбэһээтэлиһилэрин ситиһиннээхтик толорорго бигэ быбаарымылаахтар.

Ийэ дойду урдук наараадага оройуон үлэиттэрийи айар-тутар эркиннэрин сагалым күүрүтэ, хас биридир үлэ коллективин, хас биридир үлэит үлэре уонна политической активностарын үрдэтиһэ, ССКП XXVI съезин уонна ССКП КК ленинскэй пласкумдарын исторической уураахтарын олоххо киллэрэр, уон бириэс пэтилетка соруудахтарын болдьохторун иһиннэ толорор иһин норуот бүтүүнүн социалистической куоталаһыммытын салгыы тэиттиһэ модун төһүүнэн буолла.

1984 сылга ситиһиннэрбит уон бириэс пэтилетканы ситиһиннээхтик түмүктэриниһэ иккиттэн, оройуон социальнай-экономической сайдыытыгар дьохуулаах кылаатынан буолар. Пэтилетка түмүктэриниһээх сыһыгар тыһааһыннаах социалистической эбэһээтэлиһилэр ылыммылар. Оройуон үлэиттэра партия соруудахтарын—ордук үчүгөйдик хаһаайыһынааһын, ресурсалары ордук көдүүстээхтик туһанымы, үлэ бүтэһиктээх түмүктэрийи үрдэтиһин, икки күн көмчүлэһит матарыйаалларын үлэһэһини—ооххо киллэрэр иһин өхсүһүүга активнайдык турунулар.

Оройуонга ССКП КК, ССРС Министрдерин Советын, ЦСБСКС уонна ЫБСЛКС КК көбөрүлэ снлдьар Кыһыл знамита аһаһыммыгар эһиһэттэн Чурапчы оройуонун үлэиттэра государственствөга туттарыма пэтилеткатаабы соруудахтарын толорорго эбэһиннэстэнэлэр:

—үтү—сэттинин 7 күнүгэр уонна сыл бүтүөр диэри былааны таһынан 2000 тоннаны туттарарга;

—эти—Улуу Октябрьскэй социалистической революция 68 тыла туолуутун көрсө уонна былааны 600 тоннаан аһарарга;

—былааны таһынан 100 тыһынча сөлүөбүлүлүк үүлэри туттарарга;

—табаарынай бородууксуйаны огорон таһаарыма былааны—стахановскэй хамсааһын 50 сыла туолуутугар, оттон батарыма соруудахтын сэттинин 7 күнүгэр диэри.

Оройуон РСФСР, Саха АССР Верховнай Советтары уонна народнай депутаттар олохтоох Советтары быыбардарын Ийэ дойду урдук наараадаһынан өрө күүрүү, улахан политической өрө көтөрүлүү быһыммыгар-майгытыгар көрүстө. Государствөга эти уонна түүлээди туттарыма икки ийэаабы былааннара толорулунулар. 25 бириттадалар, снлхтар уонна фермалар коллективтара, снлхостар уонна промышленнай предриитинелар 200-төн тахса работайдары быыбар иһиннэри эбэһээтэлиһилэрин болдьох иһиннэ толорбуттарын туһунан рапордаатылар. Эрдик Эрестини аатынан уонна «Мундарааһы» снлхостар эти туттарыма уонна түүлээди атылааһын кварталлаары соруудахтарын болдьохторун иһиннэ толордулар. Промкомбинат индустриалыктарын бириттадатан эрбэмнэ матарыйааллары огорон таһаарыма пэтилеткатаабы былаана толорулуна.

Билиги ССКП ленинскэй Киин Комитетын Чурапчы оройуонун үлэиттэра, 1984 сылга ситиһиннэлэри эһиһэтэн уонна сайыннаран, хас биридир үлэит көдүүлэһинин иһиннэ айымнылаах арийималарын иһэтиҥ туһунан туран, уон бириэс пэтилетка соруудахтарын толорор уонна аһары толорор иһин социалистической куоталаһыммын өссө иһэтиҥ тэиттиһэ, ССКП XXVII съезин дэстөһилдик көрсөр иһин бары күүстэрийи уонна айар эркиннэрийи биэрнэхтэра диэн эрэннэрбит.

Олуиньу 22 күнүгэр Москвада Кремль мунньахтыр саалаахтара столица Куйбышевскэй быыбардыр уокругун быыбардааччыларын Москва партийнай уонна общественнай тарылтэлэрийи представителлэрин кытта холбоһуктаах РСФСР Верховнай Советыгар депутатка кандидат —ССКП КК Генеральнай секретара, ССРС Верховнай Советын Президиумун Председателэ Константин Устинович Черненконы кытары көрсүһүүгө аһаһымтунуулаахтара буолла.

Мунньах кыттылаахтара таһаарыстара М. С. Горбачеву, З. В. Гришини, А. А. Громыконы, В. В. Кузнецову, М. В. Зилинны, Е. Н. Лигачеву ытыс снлһыннан көрүстүлэр.

Мунньабы ССКП КК Политбюротун чилиһинэ, ССКП МКК бастакы секретара В. В. Гришини аста.

Улахан өрө көтөрүлүүнэн табаарыма К. У. Черненко быһыммыктаах ССКП КК Политбюротун састаабы мунньах бөчүтүлэи президиумтар таһаарына.

Москва үлэиттэра, бары советскэй дьоннор, дьэте В. В. Гришини, Константин Устинович Черненконы Ленин дьаалаатын эрэлээх салаааччы, дьулуурдаах, принципнальнай, улахан үлэит снлһи, дьаалааны дьирэһик биллигин үлэни чуолкайдык тэрийини кытары, урдук көрдөбүлү дьэтиҥ • ытыктабыллаах, үтүөү баарымылаах сыһынан, тус бэйэ сэмэйин кытары бииргэ дьуороллор үбүлүчүлээх партийнай уонна государственнай дьэтеһэ быһыммынан үчүгөйдик биллэлэр.

Москвичтар Константин Устинович Черненко, дойду уонна республика Верховнай Советтарыгар москвичтар депутаттарынан буолан туран, РСФСР Верховнай Советыгар Москва куорат Куйбышевскэй быыбардыр уокругуттан депутаттаны өссө төгү баллотировкаларыттан дьирэһик аһыналар. Константин Устинович, дьэте В. В. Гришини, врачтар сүбэлэринэн бу мунньахха кыттылымабыт. Киин Куйбышевскэй уокругу быыбардааччылар, Москва бары үлэиттэрийи, мунньах кыттылаахтарын ис сүрэхтэн эрдэлээһинин уонна доруобуйаны, уйгулаах олоху, дьолу, билиги социалистической Ийэ дойдуу уйгугун туһугар үлэре ситиһиннэлэри баарымыларын тизэргэ көрдөһүтэ.

Депутатка кандидат шэрэдтээх киһитэ В. М. Шинев—«МЭЛЗ» Москватаабы произвоственный холбоһук наладина

—мустубут дьэтиҥ табаарыма Константин Устинович Черненко олохун суолун, партийнай уонна государственнай үлэтин туһунан көрсөтэ. Киин столица Куйбышевскэй быыбардыр уокругун бары быыбардааччыларын бэйэлэрийи куоластарын РСФСР Верховнай Советыгар депутатка кандидат Константин Устинович Черненко иһин биэр санаанан биэрэллэригэр ыһырда. Мунньахха тыл эппит дьэтиҥ буолаары турар быыбардарга бэлэмнэни улахан политическэй уонна үлэре өрө көтөрүлүү быһыммыгар-майгытыгар баарыма бэлэһэттиһэр.

Араатардар бэйэлэрийи депутатка кандидаттары, партия уонна норуот эрэллээх уолун, үбүлүчүлээх партийнай уонна государственнай дьэтеһэ табаарыма К. У. Черненко иһин куоластала Куйбышевскэй уокругу быыбардааччылар советскэй норуоту коммунистической айартутар үлэ уонна зйэ суолунан эрэллээхтик сирдэһиһэр билиги партиябыт ийэ уонна тас политикатын халбаһаабаака өйүүлэрийи биллэрнэхтэра диэн эһиһэр.

Председателлэри В. В. Гришини Константин Устинович Черненко быыбардааччылар иһиннэлэригэр тыл этинин бэлэмнээбитин иһитиннэрде. Табаарыма К. У. Черненко соруудаһынан мунньахха иһин этиннэ иһитиннэриһинэ.

Мунньах кыттылаахтара табаарыма К. У. Черненко этинин улахан аһыммынан уонна ууун итин ытыс таһааран көрүстүлэр.

Константин Устинович Черненко этинигэр бериллибит айыммытар уонна түмүктэһиннэр, мунньахха бэлэһэтиһинин курдук, партия уураахтарын толорууга, Ийэ дойду экономической уонна обороваланаар модун күүһүн бөбөгөтүүтэ, норуот олохун уйгугун салгыы үрдэтиһэ Москва партийнай, советскэй уонна общественнай тарылталэрийи үлэлэригэр төрүтүнэн буолура. Табаарыма К. У. Черненкога Москва, Куйбышевскэй оройуон үлэиттэрийи аадырыстаммыт үтүө тылларын иһин истиҥ махтаа, киһинэ доруобуйаны, сага ситиһиннэлэри баарыма эһиһинэ.

Мунньах кыттылаахтара урдук өрө көтөрүлүүнэн, биэр санаанан ССКП КК Генеральнай секретара, ССРС Верховнай Советын Президиумун Председателэ табаарыма К. У. Черненкога эрдэра суругу ылыммылар. (ССТА.)

ҮЛЭ КОЛЛЕКТИВТАРЫН ПРЕДСТАВИТЕЛЛЭРИН ҮӨРҮҮЛЭЭХ МУНЬАБЫН КЫТТЫЛААХТАРА.

Чурапчы с. 1985 снл олуиньу 20 күнэ.

Н. ДМИТРИЕВ.

РСФСР Верховный Советын Президиумун 1985 жыл олун-
нью 21 күшүнөөри Ыйаадынан
ыла хааайыстыбатыгар үтүе-
лэрин уонна үлэрэ ситиһинил-
рин ийин Ефимов Петр Петр
вичча — «Сельхозхимия» Ч
рапчы оройуонунаары холбоһу

Комментатор колонкалара
**ЯМАЙКАҒА ПРОВОКАЦИОННАЙ
ТҮБҮГҮРҮҮ**

Телестайн агенттаа кун ахсын Москвада ытыллыахтаах. Ич-чаттар уонна студенттар аан дойдутаагы XII фестивалларга саамай араас политическай көрүүлээх уонна интераллаах уламаттар уонна кыргыттар тар-дысталаарын түбүлүүү инитини-нэриилэрэ аадалар. Сар шартын ба-ры дойдутарыгар инитини тэ-нийбит форумна бэлэниини кини аабаах, представительствол-лаах буолуобун көрдөрөр.

Иччат Москвадаагы фести-валын кини саадалаахын быдан иниттөн быһаарыллыбыт ула-хан ситиһинэ, бастаан туран, айа уонна норуоттар икки арды-ларыгар биригэ үлээлэһин иһин халбана суох турар. Советскай Союз столицатыгар сар шартын эдэр дьоннорун тыһаанын сымнаахын, норуоттар икки ар-дыларыгар хардарыта өйдөһүүнү олохтообун, бары бүтүүн уонна бөбө айыи хааччыны дьыала-тыгар достойнай кылааты кил-лэрөр кыах бэриллэрини бы-һаарылар. Дьэ ол иһин айы уонна прогресс олох өстөөхтө-рүн ааарыдарыгар фестивалы активнай утары дьайылары итинээ сүтүөлгөнү үөскөтө-рин кийи дьинбэригэ этэ.

Арбаа өстөөхтөр, биллэрин курдук, 1980 сыллаахха Финс-кода сүтүөлүбүт антиолимпий-скай практикаларыттан ылан сөччө-бичча сонун суох кымаа-ры туттан туран, Москвадаагы фестивалы бойкоттаахын тэри-бэргэ итинээ «коммунистичес-кай сараасаны тарбатын» бөл-сөр туһутар араас тоҕоостоох провокационнай дьаһаллары бооччойорго соруналлар. Кини-лэр ураты миастаах муус устар саагытар Ямайкага «көүлэй-тэ иччаттын аан дойдутаагы фестивалын» атаарыга биэрэл-лэр. Оһно поп-музыка «сулуоста-ра» улахан кыдыктаахтын сөһүөхтара. Ол эрэри ити дарбаан сүрүн идеологическай дьаһалы — «көүлэй айы дой-дуну»...

Оболорбут барахсаттар

Тая Седальцева (снимокка халла-тан) уонна Снежана Фи-липпова — Чапыр арас ылаас-таах оскуолатын II кылааһын туйгуу үөрэнээччилэрэ. Кыргыт-тар иллэҥ кэмнэригэр нуучча-лык тылынан кинигэлэри сөбү-лөөн аараллар, үөрөхтэригэр ыа-рырваттар биригэ үөрөнөр таба-рыстарыгар көмөлөбөдлөр. «Кы-лааспыттан наар туйгуу сыана-дарынан бүтэриэхпит уонна аны сайын кинигэлэ үктөөбүнүгэр үлээлиһит», — дьаһаллар кини-лэр.

Танкыах Снежана — тыла-рын тылга ыспат дьоннор. Үө-рэхтэригэр өссө үрдүк ситиһин-лэринэн, үлээригэр «лампаста-рынан, айыһас, сэмэй майгыла-рынан ба» дьоннорун үөрдө-көттө сымдыахтара дьин бөркө арэнэбит.

И. ЛЕБЕДЕВ фотота.

Обойун кинигинээри автоапарачнай станцияда ЗАПРАВЩИК-ТАР илаллар. Бараалахтар райсовет исполкомун уопсай отделы-гар кэлэн кэпсэтэригитигэр.

Н. Л. МЕЩЕРЯКОВ — ЧУРАПЧЫГА

Төрөөбүтэ 120 сыла туолуутугар

Емельян Прославленный аты-нан Саха сиринээги хөлбөхү-тээх музей Чурапчытаагы фи-лиалыгар политическай анал-лаах салаага баар кутлаахха ил-лэрэ суох кыл-кыра пенсене ачыккын, сип-симнээгэс чер-теһин уруучуканы pioneerдар муодарыан көрөллөр. Оттон ула-хастар: «В. И. Ленин «Искра» хаймага бу хайдах манна кэл-битэй?», — дьин ыйыталаһаллар.

— Бу Николай Леонидович Мещеряков. Кини пролетариат көүлүгү уонна дьолун иһин ре-волюционнай охсуһууга олохун 57 сылын биэрбитэ. Ол револю-ционнай үлэтин иһин ыраахха-бы саана 7 тогул тутулан хаайыга, сымлака уурулу-бута. 1901 сылтан партия чи-лиһэ, В. И. Ленин уонна Н. К. Крупская доһордөрө этэ. Чурап-чыга көскө кэлэн олоһо, үлэтин сымдыбыта. Бу кини тус-бөйөтүгү докумуоннара, тутта сымдыбыт маллара, портрета, — дьин экс-курсовод көрөнчүлэргэ быһаа-ран биэрэр.

Ленинне үгэр — кытаанах санаа-лаах дьон ханна да хаһан да буол-тун иһин революционнай үлэтин ытталлар. Мещеряков биригэ хөлбөт көрүтүлгөн Анна Иванов-нааа Чурапчыга 1904—1905 сылларга олоһон дьылэри-гэр (бу музей таһынаагы дьы-ба) саха оҕолорун бөхсө үөрө-төллөрө, олохтоохтору бэйэлэри-гэр тардан араас куруһуоктары тэрийбиттэрэ, манна баар пуб-личнай библиотекаттан кинигэ аахтараллара, биэчэрдэри, муһ-нахтары тэрийлэллэрэ, револю-ционнай ойго-санаара дьону ии-тэллэрэ. Тылынан пропаганда-лылларын таһынан, манна по-литическайдар икки кистэлэн марксистскай «Вестник ссылки» уонна «Летучий листок» дьин сурунааллары гектографка 70-80 экзemplарга бөчөөттөн Саха сирин үрдүнэн тарбаттытара. «Вестник ссылки» редактора Н. Л. Мещеряков 8 нүмэри та-һаарбыта. Кини Чурапчытан оччотосуга Женевага олоһор В. И. Ленин, Н. К. Крупскаяны кытары кистэлэһинэн суруйсара уонна сымлынайдарга револю-ционнай охсуһуу сонуннарын быһаарара. Теория уонна так-тика боһуруостарыгар мөңхүр-дөрү сурунаалларыгар бөчөөт-түлүлэрэ, листовкалары таһаа-раллара, Ленин «Искратын» пропагандалыылара.

Врач Прокопий Нестерович Соколовников биэрбит медицин-скай сирэвкатынан туһанан Ме-щеряковтаах Якутскайга кайр-биттэра уонна Н. В. Бабушкин Верхоянскайтан кэлбитин кэниэ-1905 сыл алтынныга — сэтти-ннэгэ куоракка революционнай ырыалардаах, лозуннардаах бас-татан демонстрациялары тэрий-биттэрэ.

Николай Леонидович Чурап-чыга олоһон сахалары кытта до-һордоһор, биригэ айыныыра, муһнааһыра. «Биһиги тыһа-ка хайдах олоһуһуһуй?» дьин кинигэтигэр сах оҕолоро кыһа-най туран үөрэһэллэрэ, үөрөх-тэригэр сүрдээх дьобурдаахтара, сахалар Октябрьскай револю-ционтан ыла айар куустэре, барбара сайынна дьин сылаас тылынан ахтан суруйбута. ССРС НА чилиһи-корреспондента, «Ма-лаа советскай энциклопедия», «Наука и жизнь» сурунаал кы-лабынай редактордара буолан да олоһон Саха сирин кытта си-бөһүн биһатаа. 1921 сыл-лаахха Петроградка С. А. Нон-городов сахалы бастаах бук-парий, ааһар кинигэтин бө-чөөтүгүнэ көмөлөспүтэ. Оһон Н. Л. Мещеряков саха норуотун революционнай ойго-санаага кинигэ, үөрөхтэһингэ улахан оруллаах идэтибит револю-ционнай, ученай, журналист-ска норуотун доһорө этэ.

Кини аатынан уулусса, кини олоһорбут дьыта, бөһа Чурапчы-га баалара бу кини аатын үйэ-титин, дьирин ыткытааһын, мах-таным бэлэһинэн буолаллар.

Г. ЕФИМОВ,
музей научнай үлэһитэ.

ОБОБУТҮН БЫЫНААТА

Уолбут Дима	мунгураага	кирибитэ.	Хирург Л. А. Петров
Ылдьан ыраахан	түрүктээх	тэстибит	мунгураахха сүрдээх
оройуон кини	балымбатыгар	уустук операцияны	онторон ово-

бүтүн быһаата. Ити иһин ис сүрэхпиттэн махтанабыт.

Федуловтар.

Диринг.

Культурнай олох сонуннара
ЭЛБЭХ ААБААЧЧЫНЫ ТАРДАН

Хоптоботообу селскэй библиотеканы советын (библио-текарь М. Д. Сергеева) тэри-йиитинэн Д. Д. Избенев «Кы-һыл Көмүс сулуостар» дьин кинигэтигэр аабааччылар конференцияларга ыты-лынна.

Тыһынаах сибэккилэринэн, плакаттарынан энэргетидибит сценага аабааччылар көхтөөхтүгү тахсан айымны геройдарын, норуот көрсүн быһытын туһу-нан кинигэ ырытан сипаала-рып алаастаһаллар. Конферен-цияны сөхкөө профкомун пред-седателэ В. Ф. Посельскай салай-да. Көпсөһүннэгэ сарни ветера-на, Кыһыл Сулус орден кавале-ра Г. Д. Ефимов, учууталлар Е. П. Капитанова, Г. А. Кузьмин,

сельсовет исполкомун секретара П. Н. Корякина уо. д. а. аабаач-чылар бөлгөһтөлөрүн тардар этиилэри оҕордулар.

Сельскай Культура дьинин фойетыгар оҕоһулаһубут Ага дой-ду Улуу соринтин тематыгар аналлаах кинигэ быһыталаһтын, стендалари мустубут дьон көрөх-сөһи көрдүлэр.

Д. ЗВЕРСТОВ.

СҮҮРҮҮНҮ ТАПТААЧЧЫЛАР КУЛУУПТАРА

Хоптоботообу дьахтар ко-митетын физкультурага уон-на спорна сектора Г. Н. Дьячковага нэбүлэһининэн тэриилибит «Сүүрүүнү тап-тааччылар кулууптара» үлэ-тин быһааннаахтык сабылаата.

Кулууп чилиһинэра бастаахы занятиера үлэ быһаанын, сору-гун туһунан биллестилэр, «Оро-йуонига спорт сайдымтыгар спортсменналар киллэрибит кы-лааттара» темага бөһөдө инит-тилэр, бу теманы арыһар фото-стендалари көрөхсөн көрдүлэр. Кулууп чилиһинэра икки бөлөх-хө араасаллар: сүүрүүнү тап-тааччылар уонна аэробикалан дьарыктанатчылар.

Иккис бөлөһү музыкальнай оскуола учуутала А. А. Посель-скай салайар. Александра Алек-сеевна бастаахы занятиера рит-мическай гимнастика туһунан билиһиннэрдэ уонна практиче-скай субэлэри биэрде, көмөнү оҕордо. Сүүрүүнү таптааччыла-ры республика чулуу хайыһар-дыта Галина Дьячковская дьа-рыктыыр.

Кулууп чилиһинэрин ахсаан-нара эбиллэр.

«СО» общ. морр.

Редакторы солбулалчы **С. Н. ЧИЧИГИНАРОВ.**

Чурапчытаагы интернат-оскуо-ланын Захарова Анастасия Ере-меевна аатыгар бэриллэбит В дьинэ суоһунан аарыллар.